

TÜRK ORTODONTİ DERNEĞİ

ŞEFFAF PLAK TEDAVİSİ İÇİN GENEL BİLGİLENDİRME FORMU

BİRİNCİ BÖLÜM

Şeffaf plaklar (hizalayıcılar), tel ve braketler gibi dişleri düzeltmeye yarayan ortodontik araçlardır. Yukarıda ortodontik tedaviye ait verilen tüm bilgiler; ortodontik tedavinin yararları, tedavi esnasında oluşabilecek durumlar ve olası riskler şeffaf plak tedavileri için de geçerlidir. Bu sebeple şeffaf plaklar ile tedavi olmayı seçmeniz halinde de **Ortodontik Tedaviler İçin Genel Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formunu okumanız gereklidir.**

Şeffaf hizalayıcılar dişlerin tüm yüzeylerini sıkıca saracak şekilde özel olarak üretilmiş ince, şeffaf plastik plaklardır. Şeffaf plak tedavisinde, bilgisayar yazılımları kullanılarak tedavi ile elde edilecek diş konumlarınız ve kapanışınız üç boyutlu olarak sanal ortamda planlanır ve oluşturulur. Bununla beraber, dişleriniz üzerine uygulanacak kuvvetler hassas bir şekilde programlanır. Plaklar yapılan planlama dahilinde dişler üzerinde hafif baskılar uygulayacak şekilde üretilir. Üretim, üç boyutlu rezin modeller üzerinde poliüretan esaslı şeffaf plakaların ısı ve vakumla şekillendirilmesi ile yapılır veya üç boyutlu yazıcıdan direkt basılır.

Dişlerinize hafif basınçlar uygulayan plaklar dişlerinizi olması gerektiği pozisyona doğru iterek hareket ettirecektir. Dişleriniz kademeli olarak hareket edecektir. Kademeli hareket bir dizi, sıralı şekilde üretilen plaklar sayesinde olacaktır. Her bir plak 0.1-0.2 milimetrelik diş hareketi sağlayacaktır. Bu bağlamda dişlerinizin düzeni ve kapanışınız ne kadar çok bozursa o kadar fazla sayıda plak takmanız gerekecektir. Ortodontistinizin talimatı doğrultusunda sıralı plaklarınızdan her birini genellikle 7-10 gün aralığında kullanırsınız. Ancak özel durumlarda plak kullanma süresi değişebilir. Bu konuda yine ortodontistiniz sizi bilgilendirecektir.

Şeffaf plak tedavisinin etkinliği ve başarısı aşağıda sıralanan faktörlere bağlıdır;

- Ortodontistinizin kullanım talimatlarına harfiyen uymalısınız. Bu tedavide disiplin çok önemlidir.
- Dişlerinizin planlanan doğrultuda hareket edebilmesi için tedavi boyunca her gün, günde en az 20-22 saat plaklarınızı takmalısınız.
- Plaklarınızı yemek yerken çıkarıp kendi özel kutularında saklamalısınız.
- Dişlerinizi günlük rutinde (2-3 kez) mükemmel ağız hijyeni sağlayacak şekilde fırçalamalısınız.
- Plaklarınızın temizliğini ve hijyenini size anlatılan şekilde sağlamalısınız.
- Plaklarınızla özellikle şekerli gazlı asitli içecekler tüketmemelisiniz. Aksi takdirde diş mineleriniz yaygın şekilde hasar görebilir ve beyaz lekeler oluşabilir.

- Plaklarınızı kaybolmamaları için çok dikkat etmelisiniz.
- Kaybolma durumunda acilen ortodontistinize bilgi vermelisiniz.
- Ortodontistinizin bilgisi olmadan plak kullanımına 24 saatten fazla ara vermemelisiniz.
- Planlanan kontrol randevularınıza mutlaka uymalısınız.
- Tedaviniz devam ederken, elinizdeki sıralı plakları sizden istenen süreye uyacak şekilde kullandıktan sonra herhangi bir sebepten dolayı hekiminizden yeni plakları teslim alamadığınız durumda, yenilerini alana kadar **son plağınızı kullanmaya mutlaka devam etmelisiniz**. Kullanım süresinin fazla olmasının bir zararı yoktur. Ancak bir günü aşan kesintilerde dişleriniz eski yerlerine doğru dönüş yapmaya başlayacaktır. Bu durum, plak uyumsuzluğuna ve tedavi aksamasına yol açar.
- Yukarıda anlatılan gibi ufak aksamalara karşı çözüm olarak, kullandığınız plaklarınızı temizleyip, kurutup kendi poşetleri içerisinde bir süre saklamanızda fayda olacaktır.

Şeffaf Plak Tedavisinin Avantajları

- Sabit tellere kıyasla neredeyse görünmez ve estetikdir.
- Sabit diş tellerine göre ağız yumuşak dokularına karşı daha nazik ve rahattırlar.
- Takıp çıkarılabilir oldukları için yemek, içmek, diş fırçalamak ve diş ipi kullanmak çok daha rahat yapılabilir.
- Sosyal ortamlarda, önemli görüşmelerde, gerekli hallerde çıkarılabilme imkânı vardır.
- Herhangi bir tıbbi sebepten dolayı MR (manyetik rezonans) görüntüleme ihtiyacı olduğunda metal içermediği için görüntüleme esnasında problem oluşturmayacaktır.
- Erik, elma, havuç gibi nispeten sert yiyeceklerin tüketimi açısından pek kısıtlaması yoktur.

Şeffaf Plak Tedavisinde Karşılaşılabilecek Durumlar ve Olası Riskler

- Apareyleri hekiminizin belirttiği şekilde, günde gereken süreden az takmak, plakları hiç takmamak, randevuları kaçırmak ve düzensiz olmak tahmini tedavi süresini uzatabilir ve istenen sonuçlara ulaşmanızı engeller.
- Dişlerin görünen kuron boylarının çok kısa olası, atipik şekilli olmaları veya diş eksikliklerinin olması plak adaptasyonunu ve tutuculuğunu etkileyebilir. Dolayısıyla bu durum tedavi süresini uzatabilir ve/veya istenen sonuçların elde edilmesini etkileyebilir.
- Plaklar biyolojik uyumlu plastikten yapılmıştır ve nadir durumlarda hastalar bu malzemeye duyarlı veya alerjik olabilir. Eğer alerjik reaksiyondan şüpheleniyorsanız, plakları takmayı bırakın ve ortodontistinize acilen iletişime geçin.
- Plakları ilk kez taktığınızda, takip neden birkaç gün, ilk kez uygulanan ortodontik kuvvete bağlı olarak dişlerde sızlama tarzı, şiddetli olmayan hassasiyet veya ağrı oluşabilir. Bu geçici bir durumdur. İlk alışma döneminde hekiminizin de önerisi ile reçetesiz ağrı kesiciler kullanılabilir.

Sonraki her yeni plakta ilkinde kıyasla çok daha hafif, ağrı kesici kullanımını gerektirmeyecek düzeyde diş hassasiyeti yaşayabilirsiniz.

- Bazen plakların bitim kenarları keskin olup dil, yanak ve dudaklarınızı çizilebilir veya tahriş edebilir. Bu gibi durumlarda mutlaka ortodontist hekiminizi bilgilendirmelisiniz. Bu keskin kenarlar cilalanıp yuvarlaklaştırılabilir.
- Şeker içeren yiyecek ve asitli gazlı şekerli içecekleri fazlaca tüketirseniz; plaklarınızı takmadan önce dişlerinizi düzgün bir şekilde fırçalamaz ve diş ipi kullanmazsanız gerekli ağız bakımını sağlamazsanız dişlerinizde beyaz lekeler (dekalsifikasyon), diş çürükleri ve diş eti rahatsızlıkları oluşabilir.
- Plaklar ilk kullanılmaya başlandığında konuşmayı geçici olarak etkileyebilir ve bu süre boyunca konuşmada pelteklik oluşabilir, ancak bu geçici bir durumdur ve düzenli kullanımla genellikle bir ila iki hafta içerisinde düzelir.
- Plaklar tükürük salgısında veya ağız kuruluğunda geçici bir artışa neden olabilir ve bazı ilaçlar bu etkiyi artırabilir.
- Ataşmanlar, diş hareketini ve/veya plak tutuculuğunu kolaylaştırmak için tedavi sırasında bir veya daha fazla dişe yapıştırılabilen diş renginde küçük "düğmecik" benzeri kompozit çıkıntılardır. Bu ataşmanlar plaklar ağızda takılı olduğunda, dışarıdan daha görünür hale gelebilir. Bunlar tedavi tamamlandıktan sonra çıkarılacaktır.
- Ataşmanlar düşebilir ve yenilenmesi gerekebilir. Kopma hissederseniz en kısa sürede hekiminize bilgi vermelisiniz.
- Dişlerin, diş arkları üzerinde düzgünce sıralanabilmesi için gereken alanı yaratmak amacıyla genellikle çapraşıklık olan bölgedeki dişlerin birbirlerine bakan ara yüzeylerinden mine sınırları içerisinde minimal aşındırmalar ve fizyolojik olarak yeniden şekillendirmeler yapılması gerekebilir. Tedaviye başlamadan önce ortodontistinizden bu konu hakkında daha detaylı bilgi isteyebilirsiniz.
- Alt ve üst dişlerin kapanışı, tedavi süresince değişebilir ve tedavi seyrindeki erken temaslar geçici olarak rahatsızlığa neden olabilir.
- Nadir durumlarda, hastaların dişlerini gıcırdattığı veya alt üst dişlerin birbirine sürtüdüğü yerlerde plakta hafif yüzeysel aşınmalar meydana gelebilir ve plakların genel bütünlüğü ve sağlamlığı bozulmadan kaldığı sürece genellikle bir sorun teşkil etmez.
- Şiddetli açık kapanış, şiddetli ileri itim, karışık dişlenme ve/veya iskeletsel olarak dar çenenin tedavisi, plak tedavisi ile birlikte uygulanacak ek tedavi uygulamaları gerektirebilir.
- Ek tedavi uygulamaları; ataşmanlar, ortodontik elastikler, minividalar ve miniplaklar gibi geçici ankraj araçları, kısmi sabit braket ve tel uygulamaları, iskeletsel genişletme vidaları gibi cihazlarının kullanımını içerir.

İKİNCİ BÖLÜM

Açıklama: Ortodontik açıdan tıbbi durumunuzu, uygulanacak tedaviyi ve tedavinin olası risklerini öğrendikten sonra önerilen tıbbi işlemi kabul etme ya da etmeme hakkına sahipsiniz. Tedaviyi kabul etmiş olsanız bile ilerleyen dönemlerde, tıbbi yönden sakınca bulunmaması koşuluyla, tedaviden vazgeçme hakkına sahipsiniz.

Tıbbi Durum

Yaptığımız klinik ve radyolojik değerlendirmeler sonucunda saptadığımız ortodontik sorununuz aşağıda yer almaktadır.

Önerilen Tedavi

Ortodontik sorunun giderilmesi için aşağıda belirtilen şekilde şeffaf plaklarla ortodontik tedavi uygulamasının yapılmasını önermekteyiz.

Varsa Alternatif Tedavi Seçenekleri

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ONAY

Bu formda sunulan şeffaf plaklarla ortodontik tedavi ile ilgili bilgileri, olası durumları ve riskleri okumak için tarafıma yeterli zaman verildi. Bu formu bütünüyle okuduğumu ve tam olarak anladığımı kabul ediyorum. Tedavinin yanı sıra tedavi olmama seçeneğinin de olduğunu, şeffaf plaklarla ortodontik tedavinin faydalarını, risklerini, alternatiflerini ve sakıncalarını anlıyorum. Ayrıca sunulandan daha az sıklıkta ortaya çıkan başka sorunların olabileceğini ve fiili sonuçların beklenen sonuçlardan farklı olabileceğini anlıyorum.

Bu formdaki bilgileri okuduktan sonra aşağıda imzası bulunan ortodontist tarafından tedavi seçeneğim hakkında sözel olarak da bilgilendirildiğimi; anlatılanlarla ve okuduklarımla ilgili soru sorma fırsatı verildiğini ve sorduğum sorulara cevaben yeterince bilgi verildiğini beyan ediyorum.

- **Önerilen şeffaf plak tedavisini kabul ediyorum •**
- **Seçim yapmam için sunulan tedavi alternatiflerini anladım ve sunulan _____ adet seçenekten _____ tedavisinin uygulanmasını seçiyorum •**
- **Tedavi olmayı kabul etmiyorum •**

Elle yazılacak ifade:

Bu formdaki tüm bilgileri okudum, anlatıldı, anladım, kabul ediyorum. Önerilen ve/veya seçtiğim tedaviyi aşağıda imzası olan ortodontist hekime sağlaması için yetki veriyorum. Ödeyeceğim ücretin yalnızca ortodontik tedavime ait olduğu konusunda bilgilendirildim. Ek işlem veya garanti süresi bitimi sonrasında ek şeffaf plak paketi gerektiğinde ayrıca ödeme yapmam gerekebileceğini biliyorum.

Tarih: ___/___/___

Ortodontik tedaviyi yürütecek Ortodontist;
Dr. _____
İmza: _____

Tedaviyi kabul eden kişi veya yasal temsilcisi;
Adı,Soyadı: _____
İmza: _____